شاعىن قىستاق اۋلا شارۋاشىلىعىن جاندانىدىردى ـــ

"الاقانداي جەر" كىرىستى ارتىتىراتىن باقشاعا اينالدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

پايدالانۇ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، شارۋالار اۋلاسىندا "الاقانداي جەردى" كەدەيلىكتەن ارىلىپ اۋقاتتانۇدا كىرىستى ارتىتىراتىن باقشاعا اينالدىرۇعا شابىتتاندىردى.

شۇاقتى كۇن نۇرىندا، ورتا قۇمبا قىستاعىنداعى ءتۇپ ـ ءتۇزۇ اسفالت جول جان ـ جاققا ۇلاسقان، قىستاق تۇرعىنداعى اۋلاسىندا اعاشتار جايقالا ءوسىپ، رەتتىي كوكونىس تاقتالارىنان شالقىعان كورىنىس مەن مۇندالايدى.

"بىرنەشە جىلدىڭ الدىندا مۇنداي ەمەس ەدى". قاعىلىق اۋداندىق ماديەنيەت ـ دەنە تاربيە، رادىيو ـ تەلەۋيزيا جانە سايالىات مەكەمەسىنىڭ وسى قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اتەرەتىنىڭ باستىعى، ءبىرىنشى شۇجي جوۋ چيڭ بىلاي دەدى: "قىستاق تۇرعىندارىنىڭ اۋلاسى بىلىعپ جاتاتىن، توپىراقتان سوعىلعان داۋال، تام قورانى بۇزىپ، تازالىق ءۇي، ءۇستى، ءجۇزىم سابالى بۇرشىك جارىپتى، جەمىس اعاشى بۇتاقتارى جەلمەن بىرگە ىرعالادى. "قازىر ءۇيىمىز قۇددى باقشا سياقتى، ەرەكشە جايلى"، ـ دەدى ول.

تاڭەرتەڭ ورنىنان تۇرعان سوڭ، قىستاق تۇرعىنى تۇرسۇن وسمان كيمىن كيىپ، جۇىنۇ بولمەسىنە كىرىپ ءتىسىن سىپ، بەتىن جۇدى. ول جۇىنىپ بولعان سوڭ اۋلانى سىپىرۋعا اسحانا سالۋ... قىزمەت اتەرەتى قىستاق تۇرعىندارىن ءۇيدىڭ الدى ـ ارتىنا جاڭالاۋ جۇرگىزىپ، دوعاشا لاپاس سالىپ كوكونىس جانە ەكونوميكالىق ونىمدىلىگى جوعارى جەمىس اعاشىن ەگىپ، اۋلا شارۋاشىلىعىن دامىتۋعا جەتەكتەدى.

قىزمەت اتەرەتىنىڭ جەتەكتەۋىندە تۇحان اۋلاداعى تام ءۇيدى، تام قورانى بۇزىپ، ءۇيىلىپ جاتقان قوقىر ـ قوقىسقاردى تازالاپ، 3 فىنعا جۇىق جەر شعارىپ، كوكونىس ەگىپ، ءدالىز ۇلگىسىندەگى ءجۇزىم سورەسىن جاساپ، سورەنىڭ استىنا جاسىل وسىمدىكتەر ءوسىردى.

جىپ ـ جىلى كۇن نۇرىندا، تۇحان وتباسىنىڭ اۋلاسىندا كوكونىستەر جايقالا ءوسىپ، جەمىس اعاشى بۇتاقتارى جەلمەن بىرگە ىرعالادى. "قازىر ءۇيىمىز قۇددى باقشا سياقتى، ەرەكشە جايلى"، ـ دەدى ول.

تاڭەرتەڭ ورنىنان تۇرعان سوڭ، قىستاق تۇرعىنى تۇرسۇن وسمان كيمىن كيىپ، جۇىنۇ بولمەسىنە كىرىپ ءتىسىن سىپ، بەتىن جۇدى. ول جۇىنىپ بولعان سوڭ اۋلانى سىپىرۋعا كىرىستى.

قازىر مۇنداي ادەت تۇرسۇننىڭ ۇيىندەگىلەردىڭ كۇندەلىكتى داعدىسىنا اينالدى. "قازىر ۇيدە سۇمەن شايىتىن دارەتحانا بار، كوشە بويلارى تازا دا رەتتى، وسىنداي تاماشا قونىستانۇ ورتاسى ءبىزدىڭ قورعاۋىمىزدى اناعۇرلىم قاجەت ەتەدى"، ـ دەدى ول.

ءتىلشى تۇرسۇننىڭ ءۇيىنىڭ الدىڭعى اۋلاسىنا قىزىل كەرپىش توسەلگەنىن، توبەدەگى اعاش سورەدە ءجۇزىم سابالارى ورالا ءوسىپ، ون نەشە تاشتەكتە گۇلدەر قۇلپىرا اشىلىپ تۇرعانىن كوردى؛ ارتقى اۋلاداعى كوكونىس تاقتاسىنا يوۋبايسايي، بۇرىش سياقتى كوكونىستەر ەگىلىپ، دوعاشا لاپاستا شاپتول اعاشىنىڭ، ورىك اعاشىنىڭ بۇتاعى بىتىك ءوسىپ، جاپىراعى جايقالىپ تۇر...

كورىكتى اۋلا اۋىل ـ قىستاقتىڭ بەت ـ بەينەسىن شىت جاڭا جاڭارتتى، سونداي ـ اق قىستاق تۇرعىندارىنىڭ تۇرمىس ادەتىن دە وزگەرتىپ، ولاردىڭ بەلسەنە العا ۇمتىلاتىن رۋحانى بەينەسىن جاندانىدىردى.

تۇرسۇننىڭ ۇلى اۋدان قالاشىعىندا تاكسي جۇرگىزەدى، كەلىنىنىڭ دە قىزىقتى بار، ءبىر ءۇيلى جانىنىڭ كىرىسى تۇراقتى. ءۇي شارۋاسى سايابىر كەزدە، ول تاكسيمەن بىرنەشە رەت اينالىپ كەلەدى، "تۇرمىس جاقسارسا دا، بوس قالعىم كەلمەيدى، اقشانى بارىنشا كوپ تابۋعا تىرىسامىن"، ـ دەدى ول.

ورتا قۇمبا قىستاعىنىڭ اۋلا شارۋاشىلىعى بويىنشا جاڭالاۋ جۇرگىزۋى 326 وتباسىنداعى تۇرعىنعا سايىپ، وتباسى ساينى كوكونىس باقشاسى بولۋ جۇزەگە اسىرىلدى، قىستاق تۇرعىنىنداعى ءۇيىنىڭ الدى ـ ارتىنداعى شاعىن اۋلا بەلگىلى كولەمى بار ەرەكشە كوكونىس، جەمىس ورمانى، ءۇي قۇستارى سياقتى ەرەكشە كاسىپ سالاسى بولىپ دامىدى. قازىر بۇل قىستاقتا اۋلا شارۋاشىلىعىن دامىتقان وتباسىلار جىلدىق كىرىسىن ورتا ەسەپپەن 2000 يۋان اينالاسىندا ارتتىرىپ وتىر.

بىيل قىزمەت اتەرەتى جانە دە بۇكىل قىستاقتاعى اۋلالاردى تاعى دا رەتتەپ ـ جونگە سالىپ، تاعى دا دارەجەسىن كوتەرىپ، شارۋالار شاتتىعى ساياجاينى دامىتۋعا دايىندالۋ ءۇشىن، قىستاق تۇرعىنداريىنىڭ كىرىستەرىن ارتتىرۋ نەگىزىن بەكەمدەمەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

حى جيانشين نۇردىڭ ۇيىندە ءبىر مۇدان استام اۋلانىڭ قاراۋسىز جاتقانىن كورىپ، اۋلا شارۋاشىلىعىن دامىتىپ، جەمىس ـ كوكونىس ەگۋ جانە تاۋىق باعۋ ارقىلى كىرىستەرىن ارتتىرۋىنا بولاتىندىعىن ويلايدى. تاۋىق باعۋ جوندەمەگى ءسوزدى ەستىگەن زامان نۇر توقتاماي باسىن شايقادى، "بۇرىن بىرەۋدىڭ ورنىنا باعىپ بەرگەنمىن، سىر قورانىڭ قاسىندا بوس جەردەن پايدالانىپ 800 نەشە تاۋىق باققان بولاتىنمىن، ءبىراق تاۋىقتار ىندەتكە شالدىعىپ، ءبارى ءولىپ قالدى، ءوز قۇنىن دا كوتەرمەدى، ەندى باققىم كەلمەيدى".

سودان باستاپ، حى جيانشين نۇردىڭ ۇيىنە ۇنەمى كەلىپ، وعان تاۋىق باعۋدىڭ ءساتسىز بولۋىنداعى سەبەپتەر جونىندە سابىرلىلىقپەن تالداۋ جاساپ بەردى، سونداي ـ اق قازىر وتباسىندا جەرگىلىكتى تاۋىق باعۋدىڭ بازار جاعدايىن تانىستىردى. 2 ايدان استام ۋاقىتتان كەيىن، نۇر اقىرى تاعى ءبىر رەت سناپ كورۋگە قوسىلادى.

حى جيانشين تەمىردى قىزۋىندا سوعىپ، قاسىنا كومەكشىلەردى ەرتىپ، نۇردىڭ اۋلاسىن تەگىستەپ، جەمىس ـ كوكونىس ەگىپ، ءتۇستى بولات قالتىسىن سالۋىنا جاردەمدەستى، سونداي ـ اق تاعى 4000 يۋاننان استام اقشا جۇمساپ، ونىڭ اۋلاسىنا 50 شارشى مەتر كەلەتىن تاۋىق قورا سالىپ بەردى. نۇردىڭ سەنىمىن بەكەمدەۋ ءۇشىن، حى جيانشين اعاسىن باسقا دا تاۋىق باعىمشىلىعى الاڭدارىن ەكسكۇرسيالاۋعا، ۇيرەنۋگە ەرتىپ باردى، تاۋىق بالاپانىن جانە جەم ساتىپ الىپ، ونىڭ اعاش ەگۋىنە، كوكونىس ەگۋىنە، تاۋىق باعۋىنا، سىر باعۋىنا كومەكتەستى...

حى جيانشينىنىڭ قاربالاس بەينەسىن كورگەن نۇر ەرەكشە اسەرلەندى. ۇزدىكسىز ۇيرەنۋ، نزدەنۋ جانە امالىيات ارقىلى نۇر كەزىندە تاۋىق باعۋدا ساتسىزدىككە ۇشىراۋىنىڭ سەبەبى تاۋىق باعۋدىڭ قيىن بولۋىندا ەمەس، قايتا باعىمشىلىق تاجىريبەسىنىڭ كەمشىلدىگىندە ەكەندىگىن ۇعىنادى.

حى جيانشينىنىڭ كومەگىندە نۇردىڭ باققان تاۋىقتارى تەز ارادا ساتىلىپ كەتەدى، بۇعان قوسا ەككەن كوكونىسى دە مول ءونىم بەرىپ، 2018 ـ جىلى اۋلا شارۋاشىلىعىنا ارقا سۇيەي وتىرىپ، كىرىسىن 6000 نەشە يۋان ارتتىردى.

"قازىر كوڭىلىمدەگى تۇيىنشەك تۇبەگەيلى شەشىلدى". نۇر قۋانا سويلەپ بىلاي دەدى: "بىيل 1 ـ ايدا مەن 6000 يۋانعا ءبىر بۇزاۋ ساتتىم، قازىر ءبىر سىر ءىشتى، 5 ـ ايدا بۇزاۋلايدى. تاعى بىرنەشە كۇننەن سوڭ، مەن تاعى دا 100 تاۋىق باقپاقشىمىن. ءىنىمنىڭ پىكىرىمەن تاعى 10 قوزى ساتىپ الدىم، 10 ـ ايعا جەتكەندە قويلاردى دا ساتۋعا بولادى".

(باسى 1 ـ بەتتە)

"1 ـ ماۋسىم" دەمالىسىندا قابىلداعان، ءۇرىمجى، سانجى، اقسۋ سياقتى جەرلەردەن كەلگەن 8 ادامنان قۇرالعان العاشقى شاعىن توپ ەدى. "سايالىات جەتەكشىسى دەگەن كاسىپ مۇقيات بولۋدى، سايالىاتشىلار قاجەتتىنىڭ ءار جاعىن تولىق ويلاستىرۋدى قاجەت ەتەدى". ەرتاڭ الىپ جۇرگەن بوقشاسىن اشتى، ىشىندە ماسكى، سپيريت، زارارسىزداندىرعىش دەمقىل ورامال سياقتىلار بار ەكەن. سايالىات توبى الدىمەن قاناس كورىنىس وڭىرىنە كەرەدى، تاۋ مەن دالادا نۇ قارالعاي سامال جەلمەن تولقىندانىپ تۇر. "قاناس كوردىنىس ءوڭىرىن ءبىر تاۋ، ەكى كول، ءۇش ءمۇيىس، ءتورت ءتىلسىم، بەس بىردەن ـ ءبىر دەپ تۇيىندەۋگە بولادى..."، ـ دەيدى ەرتاڭ شەشىلە. "بۇل جىگىت ەرەكشە نقالاستى ەكەن"، "جاساعان تۇسىندىرمەلەرى دە تولىق"... سايالىاتشىلار ەرتەڭگى ەگجەي ـ تەگجەيلى تۇسىندىرىلىپ بەرەدى. نۇردىڭ سەنىمىن بەكەمدەۋ ءۇشىن، حى جيانشين اعاسىن باسقا دا تاۋىق باعىمشىلىعى الاڭدارىن ەكسكۇرسيالاۋعا، ۇيرەنۋگە ەرتىپ باردى، تاۋىق بالاپانىن جانە جەم ساتىپ الىپ، ونىڭ اعاش ەگۋىنە، كوكونىس ەگۋىنە، تاۋىق باعۋىنا، سىر باعۋىنا كومەكتەستى...

حى جيانشينىنىڭ قاربالاس بەينەسىن كورگەن نۇر ەرەكشە اسەرلەندى. ۇزدىكسىز ۇيرەنۋ، نزدەنۋ جانە امالىيات ارقىلى نۇر كەزىندە تاۋىق باعۋدا ساتسىزدىككە ۇشىراۋىنىڭ سەبەبى تاۋىق باعۋدىڭ قيىن بولۋىندا ەمەس، قايتا باعىمشىلىق تاجىريبەسىنىڭ كەمشىلدىگىندە ەكەندىگىن ۇعىنادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قىزمەتتىن شىكەرىلەي ورىستەتىپ، ورگانيكالى تىڭايتقىشتى جىناۋ، جاساۋ مەن حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ مولشەرىن ازايتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋ سناق ءتۇيىنىن كوبەيتىپ، توپىراق قۇرامىن ولشەۋ رەتسەبى بويىنشا تىڭايتقىش بەرۋ، سۇ مەن تىڭايتقىشتى ءبىر تۇلعالاندىرۋ، اۋىل شارۋاشىلىق ماشينالارىمەن تەرەڭ جىرتىپ تىڭايتقىش بەرۋ ۇلگىسىن جالپىلاستىرىپ، ءبىر تۇتاس ساقتانۇ مەن ءبىر تۇتاس جونگە سالۋدى، جاسىل ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدى، جالپى بارىسىندا اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىنىڭ مولشەرىن ازايتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋ تەحنيكاسىن شوعىرلى قولدانىپ، نەگىزگى ەگىس داقىلدارىنىڭ حيميالىق تىڭايتقىش پايدالانۇ مولشەرىن %40تەن استامعا جەتكىزۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ىستەتىلۋ مولشەرىن كەمەيتۋىن ساقتايدى.

علمي تىڭايتقىش بەرۋدى ىلگەرىلەتۋ ءۇشىن، بۇكىل رايون "ءبىر تۇتاس جوبالاۋ، وڭىرلەردە ءتۇيىن بەلگىلەۋ، كەشەندى سناق جاساۋ" تالابى بويىنشا، 150 اتىز سناعىن ورنالاستىرىپ، تىڭايتقىش ماتەريالدار رەتسەبىن رەتتەپ ساپالىلاندىرىپ، داقىلدارعا ءبولىپ، علمي تىڭايتقىش بەرۋ جەتەكشى پىكىرىن ورتاعا قويادى ءارى لوپنۇر اۋدانى سياقتى 5 اۋداندا زەردەلىلەنگەن تىڭايتقىش سايكەسترۋ قىزمەت وتەۋ سناق ءتۇيىنىن ورىستەتىپ، زەردەلىلەنگەن تىڭايتقىش سايكەسترۋ ماشيناسىن سەپتەپ، شارۋالارعا زەردەلىلەنگەن تىڭايتقىش سايكەسترۋ قىزمەت وتەۋىن ورىستەتتى.

سونىمەن بىرگە، بۇكىل رايوندا 11 اۋدان، قالانى تاڭداپ، حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ مولشەرىن ازايتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋ سناق ءتۇيىنىن ورىستەتىپ، جاسىل تىڭايتقىشپەن ەگۋ، ساباندى اتىزعا شاشۋ، ورگانيكالىق تىڭايتقىش مولشەرىن ارتتىرۋ، توپىراقتى قۇنارلاندىرۋ سياقتى حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ مولشەرىن ازايتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋداعى نەگىزگى تەحنيكالاردى شوعىرلى جالپىلاستىرىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ مولشەرىن ازايتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدىڭ 10 ملڭ مۇلىق سناق اۋماعىن قۇردى.

مۇنان تىس، شينجياڭ تاعى يارىكەن اۋدانىن بادام ورگانيكالى تىڭايتقىشىن حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ورنىنا ىستەتۋ سناق ءتۇيىنى ەتۋ ارقىلى وڭتۇستىك شينجياڭدى ءتۇيىن ەتىپ، جاڭاشا شارۋالار تىڭايتقىشىن جيناۋ، جاساۋ تەحنيكاسىن جالپىلاستىرىپ، مالدىڭ كوڭگى مەن ءۇي قۇستارىنىڭ ساڭعىرعى، ەگىس داقىلدارىنىڭ سابانى، تۇزدەگى جاسىل تىڭايتقىش، اۋىل ـ قىستاق تۇرمىستىق قوقىر ـ قوقىسقارى سياقتى ورگانيكالىق ماتەريالدار بايلىعىنان تولىق پايدالانىپ، ورگانيكالىق تىڭايتقىشتى حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ورنىنا ىستەتۋ ارەكەتىن ورىستەتەدى.

2019 ـ جىلى بۇكىل رايوندىق اۋىل شارۋاشىلىق دارىلەرىنىڭ حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ىستەتىلۋ مولشەرى تۇگەلدەي كەمەيتىلدى.

ۇلتتىڭ گۇلدەنۋى جولىندا . ەرجۇرەك قۇربانداردىڭ شەجىرەسى

شۇي جيانپيڭ: سوعىس ۇشاعىن جان ـ تانىمەن بىككە سامعاتتى

□ شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ ءتىلشىسى جاڭ مەيمەي

"مەن ۇشاق ىستەرى قىزمەتىن سۇيەمەن، ەش وكىنىشسىز وسى جەردە ءبىر ءومىر جۇمىس ىستەيمىن". وسىلايشا سەرت بەرگەننەن باستاپ، شۇي جيانپيڭ وسى سەنىمىنە ءومىرىنىڭ ەڭ سوڭعى مينۇتىنا دەيىن تاباندى بولدى.

شۇي جيانپيڭنىڭ سۋرەتى (2010 ـ جىلى 10 ـ ايدىڭ 29 ـ كۇنى تۇسىرىلگەن).

□ شينحۋا اگەنتسىگى تاراتقان

ۇشاق ىستەرى اسكەرلەرى حالىق اۋە ارمياسى اۋياتسيا شەبىندەگى ءبىر توپ ەرەكشە ادامدار ـــ ولار ءار كۇنى سوعىس ۇشاقتارىمەن جولداس بولعانىمەن، ۇشاقتاردى ايداپ كوك اسپاندا سامعايتىن ورايى جوق؛ ولار جىل بويى اۋەجايدىڭ ءبىر بۇرىشىندا جۇرەدى، سۋىققا توڭىپ، ىستىقتا كۇيگەنى ماۋسىم الماسقانىڭ بەلگىسى، كيىمنە جۇققان جانار ماي مەن كيىمنە سىڭگەن تەرى جىل بويى ولارعا سەرىك بولاتىن رەڭگى.

شۇي جيانپيڭ ۇشاق ىستەرى شەبىنىڭ ءبىر مۇشەسى.

قاراپايىم وقۋشىدان جەر بەتى مەحانيگى، ونان ۇشاق ىستەرى ورتا اتەرەتىنىڭ باستىعى، ۇشاق ىستەرى باسقارماسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى، اۋە اسكەرلەرى شىسى جابدىقتاۋ ءبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى بولعانعا دەيىن، ۇستىنە سۇرعىلت كوك ءتۇستى قىزمەت كيىمىن كيگەن شۇي جيانپيڭ مىنە وسىنداي قىزمەت ورىندا تۇپ ـ تۇرا 28 جىل قىزمەت ىستەدى.

ءار كۇنى بۇراندا بۇراۋ، سىم جولىن تەكسەرۋ، اۋتول قۇيۋ... قاراعاندا قايتالامالى جۇمىستاي كورىنگەنمەن، پاراسىزدىق باعامدايدى، شىدامدىلىقتى سىننان وتكىزەدى، وتە ـ موتە، ۇشاق ىستەرى قىزمەتكەرلەرىنىڭ جاۋىپكەرشىلىك سەزىمىن، بوىرىشتىلىق سەزىمىن سىننان وتكىزەدى.

تۇتاس ورتا اتەرەتتەگى مەحانيكشى كوماندىر ـ جاۋىنگەرلەردى باستاعان شۇي جيانپيڭ ۇشاقتاردىڭ 26 ملڭ 618 ساعات حاۋىپسىز ۇشۋىن قامتاماسىز ەتۋدەي رەكورد جاراتتى. نەشە ون جىلدا ول نەشە داڭعىر ۇشۋ ەستەلگىن تولتىرادى، بارلىق قولجازباسى مارجاندداي رەتتەلىپ، مازمۇندى دا مانەرلى ەدى.

ۇزاق جىلدىق جوعارى كۇشەمەلى قىزمەت بارىسىندا ول ۇشاق ىستەرى اسكەرلەرىنىڭ كاسىپتىك اۋرۋى ـــ مويىن ومىرتقا اۋرۋى، بۇىن قابىنۋ اۋرۋى، جوعارى قان باسىم، اسقازان ـ ىشەك قابىنۋى... سياقتى اۋرۋلارعا شالدىقتى. ءار رەت قىزمەت ساپارىنا شىققاندا ساندىعىنىڭ جارتىسى دارىلەرمەن تولۋشى ەدى، مىندەت شىعا قالدى بولدى، ول بايعىسىنداي ءتۇن اسىرىپ قىزمەت ىستەي بەرەتىن.

2010 ـ جىلى 4 ـ ايدا شۇي جيانپيڭ اتەرەت باستاپ، بەلگىلى اسكەري ونەركاسىپ زاۋودىنا بارىپ كۇردەلى رەمونتتاۋ قاجەت بولعان ۇشاقتى وتكىزىپ الدى. بۇل ونىڭ وسىنداي تۇرپاتتى ۇشاقتى تۇڭعىش رەت ءىل ىشىندە كۇردەلى جوندەۋگە جاۋاپتى بولۋى ەدى. كۇردەلى جوندەۋدەن وتكەن ۇشاقتىڭ كوك اسپاندا قايتا اۋرۋى ـــ مويىن ومىرتقا اۋرۋى، جوعارى قان باسىم، اسقازان ـ ىشەك قابىنۋى... سياقتى اۋرۋلارعا شالدىقتى. ءار رەت قىزمەت ساپارىنا شىققاندا شالدىقتى. ءار رەت قىزمەت ساپارىنا شىققاندا ساندىعىنىڭ جارتىسى دارىلەرمەن تولۋشى ەدى، مىندەت شىعا قالدى بولدى، ول بايعىسىنداي ءتۇن اسىرىپ قىزمەت ىستەي بەرەتىن.

2010 ـ جىلى 4 ـ ايدا شۇي جيانپيڭ اتەرەت باستاپ، بەلگىلى اسكەري ونەركاسىپ زاۋودىنا بارىپ كۇردەلى رەمونتتاۋ قاجەت بولعان ۇشاقتى وتكىزىپ الدى. بۇل ونىڭ وسىنداي تۇرپاتتى ۇشاقتى تۇڭعىش رەت ءىل ىشىندە كۇردەلى جوندەۋگە جاۋاپتى بولۋى ەدى. كۇردەلى جوندەۋدەن وتكەن ۇشاقتىڭ كوك اسپاندا قايتا اۋرۋى ـــ مويىن ومىرتقا اۋرۋى، جوعارى قان باسىم، اسقازان ـ ىشەك قابىنۋى... سياقتى اۋرۋلارعا شالدىقتى. ءار رەت قىزمەت ساپارىنا شىققاندا شالدىقتى. ءار رەت قىزمەت ساپارىنا شىققاندا ساندىعىنىڭ جارتىسى دارىلەرمەن تولۋشى ەدى، مىندەت شىعا قالدى بولدى، ول بايعىسىنداي ءتۇن اسىرىپ قىزمەت ىستەي بەرەتىن.

دان سامعاي الۋ ـ الماۋى وتە ماڭىزدى، شۇي جيانپيڭ قابىلداپ الۋ گرۋپپاسىن باستاپ ءار كۇنى ءتۇن ورتاسىنا دەيىن قىزمەت ىستەيدى. قۇراستىرۋ بارىسى 45 كۇنگە سوزىلىپ، ونىڭ دەنە سالماعى تۇپ ـ تۇرا 10 جىڭ تومەندەپ كەتەدى.

قۇراستىرۋ گرۋپپاسى تابىسپەن قايتا ورالىپ، دەمالىپ ۇلگىرمەي ـ اق ول تاعى جاڭا مىندەت تاپسىرىپ الادى: اتەرەت باستاپ شەتەلگە شىعىپ، جاڭا ۇشاق تۇلعاسىن وزگەرتىپ قۇراستىرۋدى ۇيرەنەدى.

جوعارى كۇشەمەلى ۇيرەنۋ ونىڭ دەنەسىنە جاسىرىنعان "مينانى" جارىپ جىبەرەدى ـــ قۇرساعى قاتتى اۋىرىپ، ءتۇن بويى كىرپىك ىلە الماي ەدى. كۇندىزى ول قينالا ءجۇرىپ ساباقتاناعا كىرىپ، جاتتىعۋ الاڭىنا بارادى؛ كەشتە ول شىراق تۇبىندە كىتابىن جازىپ تاستاپ، ءتۇن ساينى تاڭ اتقانشا پىسىقتاۋ جاسايدى. قاتتى اۋىرىپ كەتكەندە ول جۇدىرىعىمەن قۇرساعىن باسىپ، بۇرشاقتاي تەر سۋداي اعادى، ەندى ءبىر قولىمەن قالامىن مىقتاپ ۇستايدى.

جاڭا ۇشاقتى وزگەرتىپ قۇراستىرۋ سناق ەمتيحانىندا شۇي جيانپيڭ جالپى 93.5 جوعارى نومىرمەن 2 ـ بولادى. ونىڭ جىگەرلەندىرۋىندە وزگەرتىپ قۇراستىرۋ بولىمشە اتەرەتىندەگى بارلىق مۇشەلەر ۇزدىك ناتيجەمەن جاڭا ۇشاقتى وزگەرتىپ قۇراستىرۋ باۋلۋىندا تولىمدىلىق كناشقاسىن الادى.

وقۋدى ناتيجەلى تامامداپ قايتىپ كەلگەن 2 ـ كۇنى شۇي جيانپيڭ شيياناعا جەتكىزىلەدى. دياگنوز ناتيجەسى باۋىر راگىنىڭ سوڭعى مەزگىلى بولىپ، ادامداردىڭ قابىرعاسىن قايىستىرىپ جىبەرەدى. دياگنوز قويعان شيپاگەر كۇرسىنىپ: "وسپەسى جۇدىرىقتىڭ ۇلكەندىگىندەي بولىپتى، ول قايتىپ شىداپ كەلدى ەكەن ءا" دەيدى.

قايتىس بولار الدىندا شۇي جيانپيڭ كەسەك ـ كەسەك قان قۇسا باستايدى. مۇنان حابار تاپقان قىزمەتتەسى اۋەجايداعى جۇمىسىن بىتىرە سالىسىمەن تىزگىن ۇشىمەن شيياناعا جەتەدى. اسپا ۇكول استىرىپ جاتقان ول ءالسىز ۇنەمەن: "سەن قالايشا قىزمەت كيىمىن كيىپ العانسىڭ؟ ۇشاقتان بىرەر جاعداي شىقتى ما؟" دەيدى.

2011 ـ جىلى 2 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى شۇي جيانپيڭ تىپ ـ تىنىش ۇزاق ساپارعا اتاندى.

9 جىل ءوتتى، شۇي جيانپيڭنىڭ سۋرەتى ول تۇرعان اۋە اسكەرلەرى شىسىنىڭ تاريح سارايىندا ءىلۋلى تۇر. ءار جىلعى جاڭا اسكەرلەردىڭ، جاڭا كادرلاردىڭ، ۇشاق ىستەرى وقۋشى اسكەرلەرىنىڭ تىزىمدەلەتىن تۇڭعىش بەكەتى تاريح سارايىن ەكسكۇرسيالاپ، "لاۋشۇيدىڭ" سۋرەتىن بەتكە الىپ، كورمە ىشكابىنىڭ ىشىندەگى ول العان اناۋ ءبىر توپ كۋالىكتەردى، سىلىق توستاعاندارىن، مەدالداردى بەتكە الىپ ۇزاق ءۇنسىز تۇرىپ، ساعىنىشپەن ەسكە الۋ بولىپ كەلەدى.

(شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ بەيجىڭنەن بەرگەن حاباري)

مەكەن ـ جايىمىز: ءۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 ـ ءنومىرلى اۋلا، پوچتا ءنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان